॥ सा विद्या या विमुक्तये ॥

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपुरी, नांदेड – ४३१ ६०६ (महाराष्ट्र राज्य) भारत

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

'Dnyanteerth', Vishnupuri, Nanded - 431 606 (Maharashtra State) INDIA

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

Established on 17th September, 1994, Recognized By the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with'B++' grade

Fax : (02462) 215572

DEPARTMENT OF STUDENTS DEVELOPMENT

Phone: (02462) 215525

website: srtmun.ac.in

E-mail: dir.dsd@srtmun.ac.in

जा.क्रं. :वि.वि.वि/२०२५—२६/११ दिनांक : २२/०७/२०२५

प्रति,

मा. प्राचार्य, सर्व संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ

मा. संचालक, सर्व शैक्षणिक संकुले, विद्यापीठ परिसर, प्रस्तुत विद्यापीठ

मा. संचालक, विद्यापीठ उपपरिसर, पेठ, लातूर व परभणी, प्रस्तुत विद्यापीठ

मा. प्राचार्य, न्यू मॉडेल डिग्री कॉलेज, हिंगोली, प्रस्तुत विद्यापीठ

मा. समन्वयक. कै.उत्तमराव राठोड आदिवासी विकास व संशोधन केंद्र, किनवट, प्रस्तुत विद्यापीठ.

विषय:- NYPS वेब पोर्टल — आधारित राष्ट्रीय युवा संसद योजना २.० मध्ये सहभागी होणेबाबत.

संदर्भ:- (१) क्र.उशिस/रा.युवा.संसद योजना (NYPS)/परिपत्रक/मवि—१/२०२५/ई. २००१४८४ दि: /०७/२०२५

(२) भारत सरकार संसदीय कार्य मंत्रालय यांचे पत्र क्र. D.O.No.NYPS/१/२०१४-YP दि. ३.६.२०२५

महोदय/महोदया,

वरील संदर्भीय विषयाच्या अनुषंगाने आपणास कळविण्यात येते की, युवा संसद कार्यक्रमाची व्याप्ती वाढविण्यासाठी संसदीय कामकाज मंत्रालयाने, राष्ट्रीय युवा संसद योजनेसाठी (NYPS) दि. २६ नोव्हेंबर २०१९ रोजी एक वेब पोर्टल तयार केले आहे. पोर्टलवरील मार्गदर्शक तत्वानुसार देशातील सर्व मान्यताप्राप्त शैक्षणिक संस्थांना पोर्टलवर नोंदणी करण्यासंदर्भात कळविण्यात आले आहे.

त्या अनुषंगाने वेब पोर्टल आधारित राष्ट्रीय युवा संसद योजना २.० नुसार संकुलातील/महाविद्यालयातील युवक/युवती यांची नोंदणी/सहभाग वाढविण्यासाठी प्रयत्न करण्यात यावेत. तसेच अभ्याक्रमेत्तर प्रकल्पकार्य म्हणून युवा संसद कार्यक्रमाचा समावेश करण्यात यावा असे आवाहन करण्यात येत आहे.

तरी सोबत जोडलेल्या परिपत्रकान्वये कार्यवाही करण्यात यावी, ही विनंती.

आपला विश्वासु

सोबत — वरीलप्रमाणे

प्र-संचालक
विद्यार्थी विकास विभाग

सिस्टीम एक्सपर्ट (संगणक विभाग) सदरील परिपत्रक विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर Home page मधील Addministration आणि Stdudent Development सदराअंतर्गत प्रसिध्द करावे.

विद्यार्थी विकास विभाग /2025
स्वा.रा.ती.म.विद्यापीठ,नांदेड
आवक क्र. 08 दि. 21/07/25

महाराष्ट्र शासन

शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य,

४१२,ई, बहिरट पाटील चौक, मॉडेल कॉलनी, शिवाजी नगर, पुणे-४११०१६
www.dhepune.gov.in E-Mail : mavi.dhepune@gov.in
फोन नं.०२०/२६१२२११९

स्वा.रा.ती.म.विद्यापीठ,नांदेड
कुलसचिव कार्यालय
18 JUL 2025
आवक क्र. 2246

क्र.आयोस/युवा.संसद योजना(NYPS)/परिपत्रक/मवि-१/२०२५/ई. २००१४८४ दि. /०७/२०२५

परिपत्रक

विषय:- NYPS वेब पोर्टल - आधारित राष्ट्रीय युवा संसद योजना २.० मध्ये सहभागी होणेबाबत.

वाचा :- भारत सरकार संसदीय कार्य मंत्रालय यांचे पत्र क्र.D.O.No.NYPS/१/२०२४-YP दि.३.६.२०२५

उपरोक्त वाचा येथील पत्र दि.३.६.२०२५ ची प्रत सोबत जोडली आहे. कृपया अवलोकन करावे.

लोकशाहीची मुळे मजबूत करण्यासाठी, शिस्तीच्या निरोगी सवयी रुजविण्यासाठी, भिन्न विचारांची सहिष्णुता विकसित करण्यासाठी आणि विद्यार्थी समुदायाला संसदेची कार्यपध्दती आणि कामकाज या बाबींची ओळख करुन देण्यासाठी संसदीय कामकाज मंत्रालय सन १९६६ पासून देशातील विविध शैक्षणिक संस्थांमध्ये युवा संसद स्पर्धा आयोजित करीत असते.

युवा संसंद कार्यक्रमाची व्याप्ती आतापर्यंत अस्पर्शित असलेल्या वर्गापर्यंत आणि देशाच्या कानाकोपऱ्यापर्यंत वाढविण्यासाठी संसदीय कामकाज मंत्रालयाने, राष्ट्रीय युवा संसंद योजनेसाठी (NYPS) दि. २६ नोव्हेंबर २०१९ रोजी एक वेब पोर्टल तयार केले आहे. पोर्टलवरील मार्गदर्शक तत्वानुसार देशातील सर्व मान्यताप्राप्त शैक्षणिक संस्थांना पोर्टलवर नोंदणी करण्याची व युवा संसद बैठक आयोजित करण्याची परवानगी देण्यात आली आहे. हे पोर्टल http://nyps.mpa.gov.in/ येथे उपलब्ध आहे.

राष्ट्रीय युवा संसद योजना २.० (https://nyps.mpa.gov.in/) ही NYPS वेब पोर्टलची अपग्रेड केलेली आवृत्ती आहे. त्यामुळे सदर योजनेमध्ये मान्यताप्राप्त संस्थांच्या विद्यार्थ्यांबरोबरच देशातील प्रत्येक नागरीक सहभागी होऊ शकतो. युवा संसद कार्यक्रमामध्ये पुढील मार्गाने सहभाग घेता येईल.

DSD

संस्थात्मक सहभाग - पोर्टलवर उपलब्ध असलेल्या मार्गदर्शक तत्वांनूसार युवा संसद बैठकांचे आयोजन करुन शैक्षणिक संस्था यामध्ये सहभागी होऊ शकतात. इ. ६ वी ते १२ वी पर्यंतच्या विद्यार्थ्यांची किशोर सभा या उपवर्गासाठी तर पदवीपुर्व व पदव्युत्तर पदवी स्तरावरील विद्यार्थ्यांची तरुण सभा या उपवर्गासाठी नोंदणी केली जाऊ शकते.

महाराष्ट्र राज्याच्या वतीने तरुण सभेच्या उप वर्गासाठी नोडल अधिकारी म्हणून डॉ. शैलेंद्र देवळाणकर- प्र. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे यांची नियुक्ती करण्यात आलेली आहे.

गट सहभाग व वैयक्तिक सहभाग या श्रेणीतून सदर योजनेमध्ये प्रत्यक्ष लोकसहभाग वाढविण्यासाठी प्रयत्न करता येतील.

उपरोक्त विवेचनानूसार वेब पोर्टल आधारीत राष्ट्रीय युवा संसद योजना २.० राज्यातील विविध शैक्षणिक संस्थांमधील विद्यार्थी, युवक, युवती यांची नोंदणी / सहभाग वाढविण्यासाठी प्रयत्न करण्यात यावेत तसेच शैक्षणिक संस्थांमध्ये अभ्यासक्रमेतर प्रकल्पकार्य म्हणून युवा संसद कार्यक्रमाचा समावेश करण्यात यावा. याबाबत आपल्या स्तरावरुन सर्व शैक्षणिक संस्था व संलग्नित महाविद्यालयांना सूचित करण्यात यावे. केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल संचालनालयास तात्काळ सादर करण्यात यावा.

Signed by
Shailendra Kamlakar Deolankar
Date: 16-07-2025 12:08:28

(डॉ. शैलेंद्र देवळाणकर)
प्र.शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे -१६.

प्रति,

१. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
२. कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.

10-06-30
मुख्य सचिवांचे कार्यालय
मंत्रालय, मुंबई-३२
दिनांक :
आ. क्र. 847859

अ.मु.स. 8478592 11/6/25

उमंग नरूला
सचिव
UMANG NARULA
SECRETARY

भारत सरकार
संसदीय कार्य मंत्रालय
जी-62, संसद भवन
नई दिल्ली-110001
GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF PARLIAMENTARY AFFAIRS
G-62, SANSAD BHAVAN
NEW DELHI-110001

सत्यमेव जयते

75 Years of Constitution

D.O.No.NYPS/1/2024-YP

Dated: 3rd June, 2025

Dear Chief Secretary,

Please refer to D.O. letter No.NYPS/1/2024-YP-II dated 24th May, 2024 regarding participation in the web-portal based National Youth Parliament Scheme (NYPS) of the Ministry.

The Ministry of Parliamentary Affairs has been organising Youth Parliament Competitions since 1966 in various educational institutions of the country to strengthen the roots of democracy, inculcate the healthy habits of discipline, develop tolerance of divergent views and familiarise the student community with the procedures and functioning of Parliament. The noble intentions and objectives of the Youth Parliament programme have been lauded by all quarters, including parliamentarians, academicians, bureaucrats, etc.

As you are aware, the Ministry has introduced the National Youth Parliament Scheme 2.0 (https://nyps.mpa.gov.in/) – an upgraded version of the NYPS web-portal. No longer confined to only the students of recognized institutions, the NYPS 2.0, welcomes every citizen to participate in the Youth Parliament Programme of the Ministry. Participation is now possible through the following ways:-

i. **Institution Participation:** All educational institutions can participate in this category by organising the Youth Parliament sittings as per the guidelines available on the portal. The students from classes VI to XII may be selected for the "Kishore Sabha" sub-category, and Under Graduate and Post Graduate level students may be selected for the "Tarun Sabha" sub- category.

ii. **Group Participation:** A group of citizens can participate in this category by organising the Youth Parliament sittings as per the guidelines available on the portal.

iii. **Individual Participation:** An individual citizen can participate in this category by attempting a quiz on the theme of 'Bharatiya Democracy in Action'.

....2/-

D.S.(Uni)

1) pl. circulate to all the Universities and request them for nec. compliance
2) The details of nodal officer may be communicated to the Ministry

प्रस (संसदीय कार्य)
प्रस (शालेय शिक्षण)
अमुस (उच्च व तंत्रशिक्षण)

9/6/25 मुख्य सचिव
महाराष्ट्र शासन

11/6

ई 1168726 द्वारे सादर. 13.06

Tel.: 011-23083855, 23083856 Fax : 011-23017663
website : http://www.mpa.gov.in E-mail : secympa@nic.in

I would, therefore, request you to extend your support and to take proactive steps to increase the participation of various Educational Institutions/Students/Youth in the State/UT on the web portal-based National Youth Parliament Scheme 2.0. Your positive response and the collaborative efforts would lead to increased youth involvement in the democratic processes of the country.

In addition, the State Education Boards and other relevant organisations could be requested to consider the inclusion of the Youth Parliament Programme as an extra-curricular activity/project work in Educational Institutions.

It is further requested that a Nodal Department/Office to provide the names of institutions and their respective email IDs within the State/UT may be provided which will enable us to send detailed email communications for facilitating their participation in the web portal -based National Youth Parliament Scheme 2.0.

With regards,

Yours sincerely,

(Umang Narula)

Smt. Sujata Saunik,
Chief Secretary,
Government of Maharashtra,
CS Office Main Building,
Mumbai - 400032

उमंग नरूला
सचिव
UMANG NARULA
SECRETARY

भारत सरकार
संसदीय कार्य मंत्रालय
जी-62, संसद भवन
नई दिल्ली-110001
GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF PARLIAMENTARY AFFAIRS
G-62, SANSAD BHAVAN
NEW DELHI-110001

सत्यमेव जयते

D.O. No. NYPS/1/2024-YP-II

Date : 24 May 2024

Dear Chief Secretary,

The Ministry of Parliamentary Affairs has been organizing Youth Parliament Competitions since 1966 in various educational institutions of the country in order to strengthen the roots of democracy, inculcate healthy habits of discipline, develop tolerance of divergent views and familiarize the student community with the procedures and functioning of Parliament. The noteworthy objectives of the Youth Parliament programme have been lauded by all quarters including parliamentarians, academicians, school administrators, etc. In the past, many requests have been received to involve more institutions under the programme of the Ministry. Therefore, to increase the coverage under the Youth Parliament Programme of this Ministry to hitherto untouched sections and corners of the country, the Ministry designed a web-portal for the National Youth Parliament Scheme (NYPS) in 2019. The web portal was launched on 26th November, 2019 in Central Hall, Parliament House, New Delhi by the Hon'ble President of India in the august presence of the Hon'ble Prime Minister, other Ministers and Members of both the Houses of Parliament.

At present, the registration for the 4th Edition on the NYPS portal is underway. The web portal allows all recognized educational institutions of the country to register on the portal and organize Youth Parliament sittings. The portal can be accessed at https://nyps.mpa.gov.in/. The salient features of the web portal are:-

- All recognised educational institutions of the country are eligible to participate in this programme.
- The registration for participation is done by the educational institution itself on the web-portal.
- E-training modules, videos, photographs and scripts in connection with Youth Parliament are available on the portal for online self-learning of the participants.
- After successful registration, the educational institutions will be able to conduct youth parliament sittings in their respective institutions.
- Each student taking part in the sitting will get a Digital *'Certificate of Participation'* and the Teachers-in-charge and Head of Institution will get a *'Certificate of Appreciation'* through the web portal.
- Each institution is allowed to conduct multiple Youth Parliament sittings through separate registrations for separate batches of students.

I would, therefore, like to request you to issue necessary directions to the concerned authority to involve a large number of educational institutions of your State/UT in participating in the web portal-based National Youth Parliament Scheme (NYPS) of this Ministry regularly.

In addition, the State Education Boards and other relevant organisations could be requested for considering inclusion of Youth Parliament Programme as an extra- curricular activity/project work in Educational Institutions.

It is further requested that a Nodal Department/Officer to provide the names of institutions and their respective email IDs within the State/UT may be provided which will enable us to send detailed email communications for facilitating their participation in the web portal-based National Youth Parliament Scheme.

With warm regards,

Yours sincerely,

(Umang Narula)

To

All the Chief Secretaries of States.